

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. vasario 25 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Apmokestinimas – Pridėtinės vertės mokestis (PVM) – Direktyva 2006/112/EB – 2 straipsnio 1 dalies a punktas – 9 straipsnio 1 dalis – 13 straipsnio 1 dalis – 14 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies a punktas – Sąvoka „prekių tiekimas“ – Teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimas į visišką nuosavybės teisę pagal įstatymą – Savivaldybė, gaunanti mokesčius už pakeitimą – Sąvoka „atlyginimas“ – Sąvoka „apmokestinamasis asmuo, veikdamas kaip toks“ – Išimtis – Viešosios teisės subjektai, kurie vykdo veiklą arba sandorius kaip valdžios institucijos“

Byloje C-604/19

dėl *Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu* (Vroclavo vaivadijos administracinis teismas, Lenkija) 2019 m. birželio 19 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2019 m. rugpjūčio 9 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Gmina Wrocław

prieš

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, teisėjai L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan ir N. Jääskinen (pranešėjas),

generalinė advokatė J. Kokott,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Gmina Wrocław*, atstovaujamos *radcowie prawni* E. Mroczo ir T. Straszkievicz,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,
- Europos Komisijos, atstovaujamos J. Jokubauskaitės ir M. Siekierzyńska,

susipažinęs su 2020 m. rugsėjo 3 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

* Proceso kalba: lenkų.

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006, p. 1, toliau – PVM direktyva) 2 straipsnio 1 dalies a punkto, 9 straipsnio 1 dalies, 13 straipsnio 1 dalies, 14 straipsnio 1 dalies ir 2 dalies a punkto išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Gmina Wrocław* (Vroclavo savivaldybė, Lenkija; toliau – Vroclavo savivaldybė) ir *Dyrektor Krajowej informacji Skarbowej* (Valstybės išdo informacijos direktorius, Lenkija; toliau – mokesčių institucija) ginčą dėl šiai savivaldybei skirto mokesčio pranešimo dėl mokesčių už teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimą į visišką nuosavybės teisę į šį nekilnojamąjį turtą apmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu (PVM).

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Pagal direktyvos 2 straipsnio 1 dalies a punktą PVM objektas yra „prekių tiekimas už atlygį valstybės narės teritorijoje, kai prekes tiekia apmokestinamasis asmuo, veikdamas kaip toks“.
- 4 Šios direktyvos 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Apmokestinamasis asmuo“ – asmuo, kuris savarankiškai bet kurioje vietoje vykdo ekonominę veiklą, neatsižvelgiant į tos veiklos tikslą ar rezultatą.

„Ekonominė veikla“ – gamintojų, prekybininkų ar paslaugas teikiančių asmenų veikla, įskaitant kasybą bei žemės ūkio veiklą ir laisvųjų profesijų veiklą. Visų pirma ekonomine veikla laikomas materialiojo ar nematerialiojo turto naudojimas siekiant gauti nuolatinių pajamų.“

- 5 Minėtos direktyvos 13 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Valstybinės, regioninės ir vietinės valdžios institucijos ir viešosios teisės reguliuojamos kitos įstaigos nelaikomos apmokestinamaisiais asmenimis, kai vykdo veiklą ar sandorius, kuriuos jie vykdo kaip valdžios institucijos, net renkant mokesčius, rinkliavas, įmokas ar kitus su šia veikla ar sandoriais susijusius mokesčius.

Tačiau joms vykdytą tokią veiklą ar sandorius jos laikomos apmokestinamaisiais asmenimis, jei laikant jas neapmokestinamaisiais asmenimis būtų labai iškraipoma konkurencija.

<...>“

- 6 PVM direktyvos 14 straipsnyje nustatyta:

„1. „Prekių tiekimas“ – teisės kaip savininkui disponuoti materialiuoju turtu perdavimas.

2. Be 1 dalyje nurodyto sandorio prekių tiekimu laikomas bet kuris iš šių sandorių:

- a) nuosavybės teisės į turtą perdavimas už atlyginimą valdžios institucijos ar jos vardu duotu nurodymu arba pagal įstatymus;

<...>“

Lenkijos teisė

Lenkijos civilinis kodeksas

- 7 *Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny* (1964 m. balandžio 23 d. Civilinio kodekso įstatymas, *Dz. U.*, Nr. 16, 1964 m., 93 pozicija, toliau – Civilinis kodeksas) redakcijos, taikomos pagrindinėje byloje, 232 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės sklypai, kurie yra valstybės nuosavybė ir esantys miestų administracinėse ribose, valstybės sklypai, esantys už šių ribų, tačiau įtraukti į miesto teritorijos plėtros planą ir skirti jo ekonominiams tikslams pasiekti, ir sklypai, kurie priklauso vietos valdžios institucijoms ar jų asociacijoms, gali būti perduoti fiziniams ir juridiniams asmenims ilgalaikės nuomos teise.“

- 8 Civilinio kodekso 233 straipsnis yra išdėstytas taip:

„Atsižvelgiant į įstatymuose ir visuomenės gyvenimo sąlygose bei pagal valstybės ar vietos valdžios vienetui ar jų asociacijoms priklausančio žemės sklypo ilgalaikės nuomos sutartį nustatytus apribojimus tik ilgalaikės nuomos teisių turėtojas gali naudotis žeme, o ne joks kitas asmuo. Tokiomis pačiomis sąlygomis ilgalaikės nuomos teisių turėtojas gali disponuoti savo teise.“

- 9 Šio kodekso 234 straipsnyje nustatyta:

„Nuostatos, susijusios su nuosavybės teisės į nekilnojamąjį turtą perdavimu, *mutatis mutandis* taikomos teisės į valstybei priklausančių žemės sklypų ilgalaikę nuomą perdavimui vietos valdžios vienetams ar jų asociacijoms.“

- 10 Minėto kodekso 236 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Teisė į valstybei priklausančių žemės sklypų ilgalaikę nuomą perduodama vietos valdžios vienetams ar jų asociacijoms 99 metams. Išimtiniais atvejais, kai žemės ilgalaikės nuomos ekonominis tikslas nereikalauja, kad žemės sklypas būtų suteiktas 99 metų laikotarpiui, laikotarpis gali būti trumpesnis, bet ne trumpesnis kaip 40 metų.“

- 11 Civilinio kodekso 238 straipsnyje nustatyta:

„Ilgalaikis nuomininkas savo teisės galiojimo laikotarpiu moka metinį mokestį.“

Nekilnojamojo turto valdymo įstatymas

- 12 1997 m. rugpjūčio 21 d. *Ustawa o gospodarce nieruchomościami* (Įstatymas dėl nekilnojamojo turto valdymo, *Dz. U.*, 2018 m., 2204 pozicija, toliau – Nekilnojamojo turto valdymo įstatymas) redakcijos, taikomos pagrindinėje byloje, 12a straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Sumos, mokėtinos už nekilnojamojo turto, kuriam taikoma privatinė teisė, ir gaunamos valstybės, kuriai atstovauja meras, vykdydamas savo viešojo administravimo funkcijas, arba už statybą, planavimą, urbanizmą ir gyvenamąjį būstą atsakingas ministras, gali būti atidėtos arba jų mokėjimo gali būti atsisakyta ar jis gali būti išskirstytas dalimis“

- 13 Nekilnojamojo turto valdymo įstatymo 27 straipsnis suformuluotas taip:

„Nekilnojamojo turto pardavimas arba žemės sklypo ilgalaikės nuomos suteikimas turi būti sutarties, sudarytos notarine tvarka, dalykas. Žemės sklypo ilgalaikės nuomos teisė ir šios teisės perleidimas pagal sutartį turi būti įrašomi į nekilnojamojo turto registrą.“

14 Šio įstatymo 32 straipsnio 1 ir 2 dalyje numatyta:

„1. Žemės sklypas, perduotas ilgalaikiai nuomai, gali būti perduotas tik ilgalaikiam nuomininkui. <...>

2. Žemės sklypo pardavimo sutarties sudarymo dieną anksčiau suteikta ilgalaikės nuomos teisė nustoja galioti. <...>“

15 Minėto įstatymo 69 straipsnyje nustatyta:

„Į žemės sklypo, perduodamo jo ilgalaikiam nuomininkui, kainą įskaitoma suma, lygi šio turto ilgalaikės nuomos teisės vertei, nustatyta pagal būklę pardavimo dieną.“

16 To paties įstatymo 71 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Pirmasis mokestis ir metinis mokestis mokamas už žemės sklypo perleidimą ilgalaikiai nuomai.“

17 Nekilnojamojo turto valdymo įstatymo 72 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokesčiai už ilgalaikę nuomą apskaičiuojami kaip žemės sklypo kainos, kuri pagal šio įstatymo 67 straipsnio 1 dalį nustatoma atsižvelgiant į žemės sklypo vertę, procentinė dalis. Minėto įstatymo 72 straipsnio 3 dalies 4 punkte patikslinama, kad tuo atveju, kai nekilnojamasis turtas perleidžiamas ilgalaikiai nuomai gyvenamojo būsto tikslais, metinio mokesčio už ilgalaikę nuomą tarifas yra 1 % nuo žemės sklypo kainos.

Lenkijos PVM įstatymas

18 2004 m. kovo 11 d. *Ustawa o podatku od towarów i usług* (Prekių ir paslaugų mokesčio įstatymas, *Dz. U.*, Nr. 54, 2004 m., 535 pozicija; toliau – PVM įstatymas) 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta:

„Prekių ir paslaugų mokesčiu apmokestinamas <...> už atlygį atliekamas prekių tiekimas ir paslaugų teikimas nacionalinėje teritorijoje.“

19 PVM įstatymo 7 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„5 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas prekių tiekimas suprantamas kaip teisės disponuoti prekėmis kaip savininkui perdavimas, įskaitant:

1) šios teisės perdavimą valdžios institucijos ar jos vardu duotu nurodymu arba prekių nuosavybės teisės perdavimą pagal įstatymus už atlyginimą;

<...>

6) teisės į žemės ilgalaikę nuomą perleidimą.“

Pakeitimo įstatymas

20 2018 m. liepos 20 d. *Ustawa o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów* (Įstatymas dėl gyvenamuoju būstu užstatytos žemės ilgalaikės nuomos teisės pakeitimo į nuosavybės teisę į šią žemę, *Dz. U.*, 2018 m., 1716 pozicija; toliau – Pakeitimo įstatymas) 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„2019 m. sausio 1 d. gyvenamuoju būstu užstatytos žemės ilgalaikės nuomos teisė pakeičiama į nuosavybės teisę į šiuos žemės sklypus.“

21 Pakeitimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punktą suformuluotas taip:

„Perleidimą patvirtinanti pažyma (toliau – pažyma), išduota <...> kompetentingo mero (miesto vadovo, pirmininko), apygardos ar vaivadijos tarybos, kai sklypai priklauso vietos valdžios vienetui, yra nuosavybės teisės į nekilnojamojo turto registrą įrašymo pagrindas.“

22 Šio straipsnio 2 dalies 1 punkte patikslinama, kad minėto straipsnio 1 dalyje nurodyti organai turi savo iniciatyva išduoti pažymą ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo pakeitimo dienos. Pagal to paties straipsnio 4 dalį pažyma patvirtina pakeitimą ir nurodo pareigą mokėti metinį pakeitimo mokestį, taip pat mokesčio dydį ir momentą, kada jis turi būti mokamas.

23 Šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Teismas *ex officio* įregistruoja žemės sklypų nuosavybę ir teisę į mokėjimą nekilnojamojo turto registruose.“

24 Pakeitimo įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad naujasis savininkas gali ginčyti šio įstatymo 4 straipsnyje nurodytoje pažymoje esančią informaciją. Pagal šią procedūrą pateikto prašymo pasekmė yra tai, kad administraciniu sprendimu nustatomas keitimo mokesčio dydis ir mokėjimo terminas.

25 Šio įstatymo 7 straipsnyje nustatyta:

„1. Už pakeitimas naujas žemės sklypo savininkas moka mokestį dabartiniam žemės savininkui.

2. Mokesčio dydis yra lygus metinio mokesčio, mokėtino už ilgalaikę nuomą, sumai pakeitimo dieną.

<...>

6. Šis mokestis mokėtinas 20 metų laikotarpiu nuo pakeitimo dienos.

7. Žemės sklypo savininkas bet kuriuo laikotarpiu, per kurį turi sumokėti mokestį, gali raštu informuoti kompetentingą įstaigą apie savo ketinimą sumokėti likutį vienu kartu (vienkartinis mokestis). Vienkartinio mokesčio dydis atitinka tų metų, kuriais išreiškiamas ketinimas mokėti vienkartinį mokestį, mokestį, padaugintą iš metų, likusių iki [20 metų] laikotarpio pabaigos, skaičiaus.“

26 Šio įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„Nekilnojamojo turto valdymo įstatymo 12a straipsnio nuostatos taikomos *mutatis mutandis* mokesčiams ir vienkartiniams mokesčiams.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

27 Vroclavo savivaldybė yra vietos valdžios institucija, įregistruota kaip PVM mokėtoja, kuriai priklausė nekilnojamasis turtas, suteiktas ilgalaikėi nuomai, kaip tai suprantama pagal Lenkijos teisę.

28 Pagal Lenkijos civilinio kodekso nuostatas ilgalaikė nuoma – tai žemės sklypo, kurio savininkas yra valstybė, vietos valdžios institucija arba jų asociacija, perdavimas naudoti naudotojui, ilgalaikiam nuomininkui, kuris gali naudotis žemės sklypu ir disponuoti savo teise, netrukdomas jokių kitų asmenų. Ilgalaikiai nuomininkai gali būti fiziniai arba juridiniai asmenys. Taikant ilgalaikę nuomą, žemė iš esmės suteikiama ilgalaikiam nuomininkui 99 metų laikotarpiui, kuris išimtiniais atvejais gali būti sutrumpintas, tačiau negali būti trumpesnis nei 40 metų. Ilgalaikis nuomininkas žemės savininkui moka metinį mokestį už ilgalaikę nuomą jos galiojimo laikotarpiu.

- 29 Pagal nekilnojamojo turto valdymo įstatymo 72 straipsnio 1 dalį mokėtinas mokestis už ilgalaikę nuomą apskaičiuojamas kaip atitinkamo žemės sklypo kainos, kuri pagal šio įstatymo 67 straipsnio 1 dalį nustatoma atsižvelgiant į šio žemės sklypo vertę, procentinė dalis. Minėto įstatymo 72 straipsnio 3 dalies 4 punkte nustatyta, kad tuo atveju, kai nekilnojamasis turtas perleidžiamas ilgalaikiai nuomai gyvenamojo būsto tikslais, metinio mokesčio už ilgalaikę nuomą tarifas yra 1 % nuo aptariamo žemės sklypo kainos.
- 30 Pagal PVM įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir 7 straipsnio 1 dalies 6 punktą žemės sklypų ilgalaikiai nuomai suteikimas yra prekių tiekimas, todėl ilgalaikio nuomininko sumokėti metiniai mokesčiai turėjo būti apmokestinami PVM.
- 31 Vadovaujantis Pakeitimo įstatymu 2019 m. sausio 1 d. gyvenamuoju būstu užstatytos žemės ilgalaikės nuomos teisė buvo pakeista į visišką nuosavybės teisę į šiuos žemės sklypus.
- 32 Remiantis Pakeitimo įstatymo 7 straipsniu, ilgalaikiai nuomininkai, kurie tapo savininkai, turi valdžios institucijai, kuri buvo aptariamo žemės sklypo savininkė, sumokėti pakeitimo mokestį. Šis mokestis turi būti mokamas kiekvienų metų kovo 31 d. 20 metų, skaičiuojant nuo teisės į aptariamo nekilnojamojo turto ilgalaikės nuomos pakeitimo į visišką nuosavybės teisę dienos. Šiame straipsnyje patikslinama, kad šio mokesčio dydis lygus ilgalaikės nuomos metiniam mokesčiui pakeitimo dieną. Be to, naujas savininkas bet kuriuo momentu, per kurį turi sumokėti pakeitimo mokestį, gali raštu informuoti kompetentingą įstaigą apie savo ketinimą sumokėti likutį vienu kartu.
- 33 Be to, Pakeitimo įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad naujas žemės sklypo savininkas gali ginčyti pakeitimo mokesčio dydį ir trukmę, pateikdamas prašymą kompetentingai įstaigai. Pagal šią procedūrą pateikto prašymo pasekmė yra tai, kad administraciniu sprendimu nustatomas keitimo mokesčio dydis ir mokėjimo terminas.
- 34 2019 m. sausio 5 d. Vroclavo savivaldybė paprašė mokesčių institucijos pateikti individualų PVM išaiškinimą dėl PVM taikymo mokesčiams, kurie jai priklauso pagal Pakeitimo įstatymą.
- 35 Minėta savivaldybė tvirtina, kad pagal minėtą įstatymą naujų žemės sklypų savininkų mokami mokesčiai neapmokestinami PVM.
- 36 Priešingai, mokesčių institucija savo 2019 m. sausio 15 d. mokesčių administraciniame sprendime teigia, kad pagal Pakeitimo įstatymą Vroclavo savivaldybei mokėtini mokesčiai yra apmokestinami PVM kaip sumos, mokėtinos už atsiradusią aptariamų žemės sklypų ilgalaikės nuomos teisę, likutis, ir dėl to, kad rinkdama šiuos mokesčius Vroclavo savivaldybė veikė kaip PVM mokėtoja, o ne kaip viešosios valdžios institucija.
- 37 Vroclavo savivaldybė apskundė *Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu* (Vroclavo vaivadijos administracinis teismas, Lenkija) šį mokesčių administracinį sprendimą.
- 38 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, pirma, ar teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimas į visišką nuosavybės teisę pagal Pakeitimo įstatymą, šalims neišreiškus savo noro atlikti šį pakeitimą, turėtų būti laikomas sandoriu, nurodytu PVM direktyvos 14 straipsnio 2 dalies a punkte, t. y. kaip turto nuosavybės teisės perdavimas už atlyginimą pagal įstatymą, ar ne. Šis teismas konkrečiai klausia, ar pakeitimo mokestis, atsižvelgiant į jo savybes, gali būti laikomas „atlyginimu“, kaip tai suprantama pagal minėtą nuostatą. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad taip yra jo nagrinėjamojoje byloje, todėl teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimas į visišką nuosavybės teisę yra prekių tiekimas, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 14 straipsnio 2 dalies a punktą.

- 39 Antra, minėtas teismas nurodo, kad jei vis dėlto nebūtų galima manyti, jog tai yra prekių tiekimas, kaip tai suprantama pagal minėtą nuostatą, reikėtų kelti klausimą dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamo teisinio sandorio kvalifikavimo kaip prekių tiekimo, kaip jis suprantamas pagal PVM direktyvos 14 straipsnio 1 dalį.
- 40 Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar nagrinėjamu atveju Vroclavo savivaldybė veikia kaip PVM mokėtoja, kaip tvirtina mokesčių administratorius, ar prirėkus PVM direktyvos 13 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta apmokestinimo PVM išimtis taikoma šiai savivaldybei. Šis teismas mano, kad šios bylos aplinkybėmis minėta savivaldybė vykdo veiklą kaip viešoji įstaiga ir pagal Pakeitimo įstatymo nuostatas iš esmės atlieka tik administracines užduotis. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad pats teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimas į visiškos nuosavybės teisę atliekamas tik pagal įstatymą, neturint galimybės derėtis dėl pakeitimo ir dėl pakeitimo mokėtinų mokesčių sumokėjimo sąlygų ir kad Vroclavo savivaldybė negali imtis jokių veiksmų, kurie galėtų turėti įtakos pakeitimo taikymo sričiai asmenų, materialiniu ar ekonominiu požiūriais.
- 41 Tokiomis aplinkybėmis *Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu* (Vroclavo vaivadijos administracinis teismas, Lenkija) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar toks nekilnojamojo turto ilgalaikės nuomos teisės pakeitimas į nuosavybės teisę <...> pagal įstatymą, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, yra prekių tiekimas, kaip tai suprantama pagal [PVM direktyvos] 14 straipsnio 2 dalies a punktą, siejamą su 2 straipsnio 1 dalies a punktu?
2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar nekilnojamojo turto ilgalaikės nuomos teisės pakeitimas į nuosavybės teisę pagal įstatymą yra prekių tiekimas, kaip tai suprantama pagal [PVM direktyvos] 14 straipsnio 1 dalį, siejamą su šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies a punktu?
3. Ar <...> savivaldybė, rinkdama rinkliavas už tokį nekilnojamojo turto ilgalaikės nuomos teisės pakeitimą į nuosavybės teisę pagal įstatymą, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, veikia kaip apmokestinamasis asmuo, kaip tai suprantama pagal [PVM direktyvos] 9 straipsnio 1 dalį, siejamą su 2 straipsnio 1 dalies a punktu, ar kaip valdžios institucija, kaip tai suprantama pagal minėtos direktyvos 13 straipsnį?“

Dėl pagreitinotos procedūros taikymo Teisingumo Teisme

- 42 Prašyme priimti prejudicinį sprendimą jį pateikęs teismas prašė šiai bylai taikyti Teisingumo Teismo procedūros reglamento 105 straipsnio 1 dalyje numatytą pagreintą procedūrą. Grįsdamas savo prašymą šis teismas nurodė, kad teisinio saugumo trūkumas, susijęs su mokesčių, mokėtinų už teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimą į visiškos nuosavybės teisę, nustatymo tvarka, kelia grėsmę biudžetui, taip pat gali sukelti žalą daugeliui atitinkamų Lenkijos piliečių.
- 43 Kaip matyti iš Procedūros reglamento 105 straipsnio 1 dalies, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo prašymu arba išimties tvarka savo iniciatyva Teismo pirmininkas, išklauses teisėją pranešėją ir generalinį advokatą, gali nuspręsti nagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pagal pagreintą procedūrą, nukrypstant nuo šio reglamento nuostatų, jeigu dėl bylos pobūdžio reikia, kad ji būtų greitai išnagrinėta.
- 44 Nagrinėjamu atveju Teisingumo Teismo pirmininkas, išklauses teisėją pranešėją ir generalinį advokatą, 2019 m. spalio 10 d. nusprendė atmesti šio sprendimo 42 punkte minimą nacionalinio teismo prašymą.

- 45 Šis sprendimas motyvuotas tuo, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nurodytos priežastys neįrodo, jog šioje byloje buvo įvykdytos Procedūros reglamento 105 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos (pagal analogiją žr. 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Addis*, C-517/17, EU:C:2020:579, 42 punktą).
- 46 Iš tiesų pagal suformuotą jurisprudenciją skubos kriterijaus, kaip tai suprantama pagal Procedūros reglamento 105 straipsnio 1 dalį, negalima įrodyti paprastais ekonominiais interesais svarbiems ir teisėtiems interesams (2015 m. rugsėjo 2 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Leonmobili ir Leone*, C-353/15, nepaskelbta Rink., EU:C:2015:552, 8 punktą), ekonominiais nuostoliais arba pagrindinės bylos ekonominiu požiūriu jautriu pobūdžiu (2014 m. sausio 29 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *E.*, C-436/13, nepaskelbta Rink., EU:C:2014:95, 27 punktą).
- 47 Be to, vien tai, jog yra daug bylų, sustabdytų laukiant, kol Teisingumo Teismas nuspręs dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, savaime negali būti išimtinė aplinkybė, kuri galėtų pateisinti pagreitinotą procedūros taikymą (šiuo klausimu žr. 2012 m. kovo 8 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *P*, C-6/12, nepaskelbta Rink., EU:C:2012:135, 8 punktą; 2014 m. kovo 31 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Indėlių ir investicijų draudimas ir Nemaniūnas*, C-671/13, nepaskelbta Rink., EU:C:2014:225, 10 punktą; 2017 m. lapkričio 28 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Di Girolamo*, C-472/17, nepaskelbta Rink., EU:C:2017:932, 15 punktą).

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo ir antrojo prejudicinių klausimų

- 48 Pirmuoju ir antruoju prejudiciniais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar PVM direktyvos 14 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad nacionalinės teisės aktuose numatytas teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimas į visiškos nuosavybės teisę už mokesčių yra „prekių tiekimas“, kaip tai suprantama pagal šio straipsnio 2 dalies a punktą arba papildomai – kaip tai suprantama pagal šio straipsnio 1 dalį.
- 49 Iš pradžių reikia pažymėti, kad PVM direktyva įtvirtina bendrą PVM sistemą, pagrįstą, be kita ko, vienodu apmokestinamųjų sandorių apibrėžimu (2018 m. birželio 13 d. Sprendimo *Gmina Wrocław*, C-665/16, EU:C:2018:431, 30 punktą ir nurodyta jurisprudencija).
- 50 Remiantis šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies a punktu, PVM apmokestinamas prekių tiekimas už atlygį valstybės narės teritorijoje, kai prekes tiekia apmokestinamasis asmuo, veikdamas kaip toks.
- 51 PVM direktyvos 14 straipsnio 1 dalyje sąvoka „prekių tiekimas“ apibrėžta kaip teisės kaip savininkui disponuoti materialiuoju turtu perdavimas.
- 52 Šiuo klausimu pažymėtina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją PVM direktyvos 14 straipsnio 1 dalyje vartojama sąvoka „prekių tiekimas“ yra susijusi ne su nuosavybės perdavimu taikomoje nacionalinėje teisėje numatytais būdais, o su visais materialiojo turto perdavimo sandoriais, kuriais viena šalis suteikia kitai šaliai teisę disponuoti tuo turtu taip, lyg ji būtų šio turto savininkė (2019 m. gegužės 15 d. Sprendimo *Vega International Car Transport and Logistic*, C-235/18, EU:C:2019:412, 27 punktą ir nurodyta jurisprudencija).
- 53 Be to, šios direktyvos 14 straipsnio 2 dalies a punkte nustatyta, kad, be to paties straipsnio 1 dalyje nurodyto sandorio, „prekių tiekimu“ laikomas nuosavybės teisės į turtą perdavimas už atlyginimą valdžios institucijos ar jos vardu duotu nurodymu arba pagal įstatymus.

- 54 Vadinas, nors PVM direktyvos 14 straipsnio 1 dalyje bendrai apibrėžta sąvoka „prekių tiekimas“, aiškinant pažodžiui to paties straipsnio 2 dalį, ypač žodžius „be 1 dalyje nurodyto sandorio“, galima daryti išvadą, kad šioje 2 dalyje nurodyti kiti sandoriai, kurie taip pat laikomi „prekių tiekimu“, nors turi kitokių požymių, nei numatyti šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalyje. Konkrečiai kalbant, šios direktyvos 14 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytų sandorių apibrėžtyje visiškai neminima „teisė kaip savininkui disponuoti materialiuoju turtu“, nurodyta tos pačios direktyvos 14 straipsnio 1 dalyje (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 13 d. Sprendimo *Gmina Wrocław*, C-665/16, EU:C:2018:431, 35 punktą). Vis dėlto PVM direktyvos 14 straipsnio 2 dalies a punkte aiškiai nurodomas nuosavybės teisės į šį turtą perleidimas (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 13 d. Sprendimo *Gmina Wrocław*, C-665/16, EU:C:2018:431, 40 punktą).
- 55 Taigi iš PVM direktyvos 14 straipsnio teksto ir struktūros matyti, kad šios nuostatos 2 dalis yra jo 1 dalyje nustatytos bendrosios prekių tiekimo apibrėžties *lex specialis*, kurios taikymo sąlygos skiriasi nuo minėtos 1 dalies taikymo sąlygų (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 13 d. Sprendimo *Gmina Wrocław*, C-665/16, EU:C:2018:431, 36 punktą).
- 56 Tam, kad sandoris būtų laikomas „prekių tiekimu“, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 14 straipsnio 2 dalies a punktą, turi būti įvykdytos trys kumuliacinės sąlygos. Pirma, turi būti perduota nuosavybės teisė. Antra, šis perdavimas turi būti vykdomas remiantis valdžios institucijos ar jos vardu duotu nurodymu arba pagal įstatymus. Galiausiai turi būti sumokėtas atlyginimas (2018 m. birželio 13 d. Sprendimo *Gmina Wrocław*, C-665/16, EU:C:2018:431, 37 punktas).
- 57 Nagrinėjamu atveju, kiek tai susiję su šio sprendimo pirmesniame punkte nurodytomis dviem sąlygomis, iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktos informacijos matyti, kad neginčijama, jog teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimas į visiškos nuosavybės teisę, dėl kurio Vroclavo savivaldybė perdavė nuosavybės teisę buvusiems ilgalaikiams nuomininkams ir dabartiniams savininkams, turi būti laikomas nuosavybės teisės perdavimu, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 14 straipsnio 2 dalies a punktą. Be to, neginčijama, kad šis pakeitimas įvyko pagal įstatymą.
- 58 Kiek tai susiję su klausimu, ar teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimas į visiškos nuosavybės teisę buvo atliktas „už atlyginimą“, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 14 straipsnio 2 dalies a punktą, reikia konstatuoti, kad, pirma, sąvoka „už atlyginimą“ pagal šią nuostatą turi būti aiškinama taip, kad, nesant jokios nuorodos į valstybių narių nacionalinę teisę, ji turi būti apibrėžiama savarankiškai ir vienodai Sąjungos teisėje, ir tai darant būtina atsižvelgti į šios nuostatos *lex specialis* pobūdį, kaip tai matyti iš šio sprendimo 55 punkto. Taigi šių žodžių junginio turinys negali priklausyti nuo jos prasmės ir apimties valstybių narių nacionalinėse teisės sistemose.
- 59 Šiuo klausimu iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, jog tam, kad perdavimas būtų „už atlyginimą“, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 14 straipsnio 2 dalies a punktą, neturi reikšmės, atsižvelgiant į šios nuostatos *lex specialis* pobūdį, ar toks mokėjimas atitinka visus šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies a punkte vartojamos prekių tiekimo sąvokos „už atlygį“ elementus (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 13 d. Sprendimo *Gmina Wrocław*, C-665/16, EU:C:2018:431, 44 punktą).
- 60 Reikia pažymėti, kad PVM direktyvos 14 straipsnio 2 dalies a punkto formuluotėje nurodytas „atlyginimas“, tačiau nenumatytos sąlygos, susijusios su šio atlyginimo pobūdžiu ar suma.
- 61 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad siekiant nustatyti, ar įvykdyta sąlyga, susijusi su atlyginimu, reikia tik išsiaiškinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamas atlyginimas yra tiesiogiai susijęs su nuosavybės perdavimu ir ar jis buvo realiai sumokėtas, o tai turi patikrinti nacionalinis teismas (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 13 d. Sprendimo *Gmina Wrocław*, C-665/16, EU:C:2018:431, 45 punktą).

- 62 Nagrinėjama atveju iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad prievolė sumokėti keitimo mokestį išplaukia iš įstatymo teksto tą dieną, kurią atliekamas teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimas į visišką nuosavybės teisę, ir kad jo dydis yra lygus pakeitimo dieną už ilgalaikę nuomą mokėtino metinio mokesčio, kuris mokėtinas 20 metų, sumai. Remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo pateikta informacija, metinis pakeitimo mokestis už ilgalaikę nuomą savo ruožtu apskaičiuojamas kaip žemės sklypo kainos procentinė dalis. Vadinasi, pagrindinėje byloje nagrinėjami pakeitimo mokesčiai yra tiesiogiai susiję su nuosavybės perdavimu, o tai, ar jie buvo realiai sumokėti, turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 63 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį ir antrąjį prejudicinius klausimus reikia atsakyti, kad PVM direktyvos 14 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad nacionalinės teisės aktuose numatytas teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimas į visišką nuosavybės teisę už mokestį yra prekių tiekimas, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

Dėl trečiojo prejudicinio klausimo

- 64 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar PVM direktyva turi būti aiškinama taip, kad pakeisdama teisę į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą, kaip numatyta nacionalinėje teisėje, į visišką nuosavybės teisę sumokant mokestį savivaldybė veikia kaip apmokestinamasis asmuo, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 9 straipsnio 1 dalį, ar kaip viešosios valdžios subjektas, kaip tai suprantama pagal minėtos direktyvos 13 straipsnio 1 dalį.
- 65 Siekiant atsakyti į šį klausimą pirmiausia reikia įvertinti, ar teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimas į visišką nuosavybės teisę už atlyginimą yra „ekonominė veikla“, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 9 straipsnio 1 dalį.
- 66 Iš tiesų taikant PVM direktyvos 13 straipsnio 1 dalį reikia iš anksto konstatuoti atitinkamos veiklos ekonominį pobūdį. Jei konstatuojama, kad vykdoma veikla yra ekonominio pobūdžio, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 9 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, tada reikia nustatyti, ar taikytina minėtos direktyvos 13 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta viešosios teisės reguliuojamoms įstaigoms skirta išimtis (pagal analogiją žr. 2015 m. rugsėjo 29 d. Sprendimo *Gmina Wrocław*, C-276/14, EU:C:2015:635, 30 punktą; 2015 m. spalio 29 d. Sprendimo *Saudaçor*, C-174/14, EU:C:2015:733, 31 punktą ir 2018 m. birželio 13 d. Sprendimo *Gmina Wrocław*, C-665/16, EU:C:2018:431, 47 punktą).

Dėl veiklos ekonominio pobūdžio

- 67 PVM direktyvos 9 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje ši „ekonominės veiklos“ sąvoka apibrėžta kaip apimanti visokią gamintojų, prekyautojų ir kitų paslaugas teikiančių asmenų veiklą, įskaitant, be kita ko, „materialiojo ir nematerialiojo turto naudojimą, siekiant gauti nuolatinių pajamų“.
- 68 Kalbant apie „naudojimo“ sąvoką, kaip ji suprantama pagal PVM direktyvos 9 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad, atsižvelgiant į PVM bendros sistemos neutralumo reikalavimus, ji apima visus sandorius, neatsižvelgiant į jų teisinę formą, kuriais siekiama iš aptariamo turto gauti nuolatinių pajamų (2009 m. spalio 6 d. Sprendimo *SPÖ Landesorganisation Kärnten*, C-267/08, EU:C:2009:619, 20 punktą ir 2016 m. birželio 2 d. Sprendimo *Lajvér*, C-263/15, EU:C:2016:392, 24 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 69 PVM direktyvos 9 straipsnio 1 dalies teksto analizė, pabrėžiant sąvokos „ekonominė veikla“ taikymo srities apimtį, taip pat patikslina jos objektyvų pobūdį, t. y. vertinama pati veikla, neatsižvelgiant į jos tikslus ar rezultatus (šiuo klausimu žr. 2019 m. birželio 13 d. Sprendimą *IO (PVM – Stebėtojų tarybos nario veikla)*, C-420/18, EU:C:2019:490, 31 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

- 70 Nagrinėjamu atveju reikia atsižvelgti, be kita ko, į tai, kad Vroclavo savivaldybė už teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimą į visiškos nuosavybės teisę iš ankstesnių ilgalaikių nuomininkų gauna mokestį, kuris yra iš esmės mokėtinas 20 metų nuo šio pakeitimo dienos. Be to, jeigu minėtas mokestis būtų mokamas kaip vienkartinis mokestis, jis atitiktų mokestį tais metais, kuriais išreikštas ketinimas jį sumokėti vienu kartu, padaugintą iš likusių metų skaičiaus iki 20 metų laikotarpio pabaigos, skaičiuojant nuo minėto pakeitimo dienos.
- 71 Šios aplinkybės, kurias turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, leidžia daryti išvadą, kad teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimas į visiškos nuosavybės teisę leidžia Vroclavo savivaldybei gauti nuolatinių pajamų, todėl šis sandoris yra „ekonominė veikla“, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 9 straipsnio 1 dalį.
- 72 Šiuo klausimu nesvarbu, kad šis pakeitimas atliekamas pagal įstatymą ir kad pakeitimo mokesčio dydis buvo nustatytas tame pačiame įstatyme, atsižvelgiant į būtinybę paisyti PVM direktyvos 14 straipsnio 2 dalies a punkto veiksmingumo.
- 73 Be to, aplinkybė, kad Vroclavo savivaldybė nesiėmė jokių aktyvių veiksmų, kad teisė į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą būtų pakeista į visiškos nuosavybės teisę, nes šis sandoris sudarytas pagal įstatymą, savaime neleidžia daryti išvados, kad šis pakeitimas nesusijęs su materialiojo turto naudojimu siekiant gauti nuolatinių pajamų, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 9 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą.
- 74 Iš tiesų iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos negalima daryti išvados, kad aktyvi nekilnojamojo turto prekybos veikla yra būtina sąlyga tam, kad veikla, susijusi su nekilnojamojo turto valdymu, galėtų būti laikoma vykdoma siekiant gauti nuolatinių pajamų, todėl ją būtų galima laikyti „ekonominė“ (šiuo klausimu žr. 2019 m. birželio 13 d. Sprendimą *IO (PVM – Stebėtojų tarybos nario veikla)*, C-420/18, EU:C:2019:490, 29 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 75 Reikia pridurti, kad tokia sąlyga taip pat nesuderinama su būtinybe užtikrinti PVM direktyvos 14 straipsnio 2 dalies a punkto, kuriame iš esmės kalbama apie nuosavybės teisės į turtą perleidimą po to, kai valdžios institucija tai įvykdo arba tai padaroma jos vardu ar pagal įstatymą, veiksmingumą.

Dėl viešosios valdžios veiklos vykdymo

- 76 Kalbant apie tai, ar tokiu atveju, koks nagrinėjamas šioje byloje, Vroclavo savivaldybė turi būti laikoma apmokestinamuoju asmeniu, veikiančiu kaip toks, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 9 straipsnio 1 dalį, ar kaip viešosios valdžios institucija, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 13 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą, pirmiausia reikia priminti, kad pagal PVM direktyvos 9 straipsnio 1 dalį ir nukrypstant nuo bendros apmokestinimo taisyklės, numatytos tos pačios direktyvos 9 straipsnio 1 dalyje, taip pat remiantis minėtos direktyvos 13 straipsnio 1 dalimi, savivaldybė neturi būti laikoma apmokestinamuoju asmeniu dėl ekonominės veiklos arba sandorių, kuriuos ji vykdo kaip viešosios valdžios institucija, jeigu jų neapmokestinimu smarkiai neiškraipoma konkurencija (2015 m. rugsėjo 29 d. Sprendimo *Gmina Wrocław*, C-276/14, EU:C:2015:635, 29 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 77 Kaip bendrosios bet kokios ekonominio pobūdžio veiklos apmokestinimo PVM taisyklės išimtis, ši nuostata turi būti aiškinama siaurai (2014 m. kovo 20 d. Nutarties *Gmina Wrocław*, C-72/13, nepaskelbta Rink., EU:C:2014:197, 19 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 78 Pagal suformuotą jurisprudenciją iš paties šios nuostatos teksto matyti, jog tam, kad būtų taikoma neapmokestinimo taisyklė, turi būti įvykdytos dvi kumuliacinės sąlygos, t. y. pirmą, nagrinėjamą veiklą turi vykdyti viešosios valdžios subjektas ir, antra, jis turi veikti kaip valdžios institucija. Pastaroji sąlyga leidžia nustatyti viešosios valdžios subjektų neapmokestinimo aprėptį atsižvelgiant į tam tikros

vykdomos veiklos būdus. Taigi, kaip valdžios institucijos, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 13 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą, veiklą vykdo viešosios teisės subjektai pagal jiems taikomą teisinę tvarką, išskyrus veiklą, kurią jie vykdo tokiomis pačiomis teisinėmis sąlygomis kaip ir privatūs ūkio subjektai (2014 m. kovo 20 d. Nutarties *Gmina Wrocław*, C-72/13, nepaskelbta Rink., EU:C:2014:197, 19 punktą ir nurodyta jurisprudencija).

- 79 Teisingumo Teismas taip pat patikslino, kad aptariamasis veiklos objektas ir tikslas šiuo klausimu yra nesvarbūs ir kad tai, jog vykdamas ją naudojama viešosios valdžios įgaliojimai, leidžia nustatyti, kad šiai veiklai taikoma viešosios teisės tvarka (2015 m. spalio 29 d. Sprendimo *Saudaçor*, C-174/14, EU:C:2015:733, 70 punktą ir nurodyta jurisprudencija).
- 80 Konkrečiai kalbant apie pirmąją iš dviejų sąlygų, įtvirtintų PVM direktyvos 13 straipsnio 1 dalyje, kad būtų taikoma neapmokestinimo taisyklė, neįvyksta jokių abejonių, kad Vroclavo savivaldybė yra viešosios valdžios subjektas.
- 81 Vis dėlto dar reikia, kad minėtoje nuostatoje nustatyta antroji sąlyga būtų įvykdyta, t. y. PVM neapmokestinama tik veikla, kurią vykdo viešosios teisės subjektas, veikdamas kaip valdžios institucija.
- 82 Nagrinėjama atveju kelios aplinkybės lyg rodo (tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), kad teisę į ilgalaikę nuomą pakeičiant į visišką nuosavybės teisę Vroclavo savivaldybė nesinaudoja viešosios valdžios prerogatyvomis.
- 83 Be to, atrodo, kad Vroclavo savivaldybė, įgyvendindama nacionalinės teisės aktų leidėjo nustatytas priemones, neturi įgaliojimų priimti sprendimų dėl pakeitimo taikymo asmenims ir jo įgyvendinimo būdų.
- 84 Aiškėja, kad pagal Pakeitimo įstatymo nuostatas Vroclavo savivaldybės vaidmuo iš esmės yra patikrinti faktines aplinkybes, išduoti pažymą, patvirtinančią teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimą į visišką nuosavybės teisę, ir informuoti naują savininką apie pareigą mokėti pakeitimo mokestį. Kaip savo išvados 61 punkte pažymėjo generalinis advokatas, Vroclavo savivaldybė nenustato ilgalaikių nuomininkų mokėtino mokesčio kaip pagal jai taikomą teisinę tvarką veiklą vykdamas viešosios teisės subjektas, atsakingas už administracinę procedūrą.
- 85 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad su sąlyga, kad tai patikrins prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, Vroclavo savivaldybės veikla pagal susitarimą dėl teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimo į visišką nuosavybės teisę, nors ir yra ekonominio pobūdžio, negali būti laikoma susijusia su naudojimu viešosios valdžios prerogatyvomis.
- 86 Taigi, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į trečiąjį prejudicinį klausimą reikia atsakyti: PVM direktyva turi būti aiškinama taip, kad kai teisė į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeičiama pagal nacionalinės teisės nuostatas į visišką nuosavybės teisę už savivaldybei, turto savininkei, mokėtiną mokestį, dėl kurio ši savivaldybė gali gauti nuolatinių pajamų (tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), savivaldybė veikia kaip apmokestinamasis asmuo, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 9 straipsnio 1 dalį, o ne kaip valdžios institucija, kaip tai suprantama pagal minėtos direktyvos 13 straipsnio 1 dalį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 87 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 14 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad nacionalinės teisės aktuose numatytas teisės į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeitimas į visiškos nuosavybės teisę už mokesčių yra prekių tiekimas, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.
2. Direktyva 2006/112 turi būti aiškinama taip, kad kai teisė į nekilnojamojo turto ilgalaikę nuomą pakeičiama pagal nacionalinės teisės nuostatas į visiškos nuosavybės teisę už savivaldybei, turto savininkei, mokėtiną mokesčių, dėl kurio ši savivaldybė gali gauti nuolatinių pajamų (tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), savivaldybė veikia kaip apmokestinamasis asmuo, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 9 straipsnio 1 dalį, o ne kaip valdžios institucija, kaip tai suprantama pagal minėtos direktyvos 13 straipsnio 1 dalį.

Parašai.